

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

PARLAMENT EUROPEJSKI

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

z dnia 28 września 2005 r.

w sprawie przyjęcia statutu posła do Parlamentu Europejskiego

(2005/684/WE, Euratom)

PARLAMENT EUROPEJSKI,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 190 ust. 5,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 108 ust. 4,

uwzględniając opinię Komisji ⁽¹⁾,

za zgodą Rady ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Parlament składa się z przedstawicieli narodów państw należących do Wspólnoty. Przedstawiciele ci są, zgodnie z art. 190 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), „przedstawicielami do Parlamentu Europejskiego narodów państw należących do Wspólnoty”. Określenia tego używa się również w art. 190 ust. 2 TWE (liczba przedstawicieli wybieranych w każdym Państwie Członkowskim) oraz w art. 190 ust. 3 TWE („przedstawiciele są wybierani na okres pięciu lat”). Przepisy te, według których posłowie są przedstawicielami narodów, sugerują użycie w statucie określenia „poseł”.
- (2) Parlamentowi, zgodnie z art. 199 ust. 1 TWE, przysługuje prawo uregulowania swoich spraw wewnętrznych w regulaminie, z poszanowaniem niniejszego Statutu.
- (3) Artykuł 1 Statutu przejmuje określenie posel i wyjaśnia, iż nie chodzi tu o uregulowanie indywidualnych praw i obowiązków, lecz o ustalenie ogólnych warunków dotyczących sprawowania mandatu.

⁽¹⁾ Opinia Komisji z dnia 3 czerwca 2003 r. zatwierdzona przez wiceprzewodniczącą Wallström w trakcie posiedzenia Parlamentu Europejskiego w dniu 22 czerwca 2005 r.

⁽²⁾ Pismo Rady z dnia 19 lipca 2005 r.

- (4) Chroniona przez art. 2 wolność i niezależność posłów nie została dotychczas uregulowana ani też wspomniana w jakimkolwiek tekście prawa pierwotnego. Oświadczenia, w których posłowie zobowiązują się do złożenia mandatu w określonym terminie, lub oświadczenia *in blanco* o złożeniu mandatu, które każda partia może wykorzystać według własnego uznania, są sprzeczne z wolnością i niezależnością poselską, a więc nie mogą być prawnie wiążące.
- (5) Artykuł 3 ust. 1 przejmuje tekst art. 6 ust. 1 aktu z dnia 20 września 1976 r. w sprawie wprowadzenia powszechnych, bezpośrednich wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego.
- (6) Według art. 5 prawo inicjatywy jest podstawowym prawem każdego posła do Parlamentu. Regulamin Parlamentu nie może podważać tego prawa.
- (7) Prawo wglądu do akt, które reguluje art. 6, a które przedtem wynikało z Regulaminu Parlamentu Europejskiego, dotyczy istotnego aspektu sprawowania mandatu i z tego względu musi być zawarte w statucie.
- (8) Artykuł 7 powinien, pomimo podejmowanych starań zmierzających w przeciwnym kierunku, zagwarantować zachowanie w praktyce wielojęzyczności. Wszelka dyskryminacja któregokolwiek z języków urzędowych musi być wykluczona. Zasada ta musi obowiązywać również po każdym rozszerzeniu Unii Europejskiej.
- (9) Zgodnie z art. 9 i 10 poseł otrzymuje wynagrodzenie za pełnienie swych funkcji. Powołana przez Parlament Europejski grupa ekspertów przedłożyła w maju 2000 r. opinię w sprawie wysokości tego wynagrodzenia, zgodnie z którym wynagrodzenie w wysokości 38,5 % podstawowego wynagrodzenia sędziego Trybunału Sprawiedliwości jest uzasadnione.
- (10) Ponieważ wynagrodzenie, odprawa przejściowa, świadczenia emerytalne oraz renta rodzinna finansowane są z budżetu ogólnego Unii Europejskiej, powinny podlegać opodatkowaniu na rzecz Wspólnot.
- (11) Ze względu na szczególną sytuację posłów, a zwłaszcza brak zobowiązania do zamieszkania w jednym z miejsc pracy Parlamentu oraz ich szczególne związki z Państwami, w których zostali wybrani, Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość objęcia wynagrodzeń, odpraw przejściowych, emerytur, rent inwalidzkich oraz rent rodzinnych krajowymi przepisami podatkowymi.
- (12) Artykuł 9 ust. 3 jest potrzebny, ponieważ partie często oczekują, że część świadczeń wymienionych w art. 9 ust. 1 i 2 zostanie wykorzystana dla ich celów. Należy zabronić tej formy finansowania partii politycznych.
- (13) Przewidziana w art. 9 ust. 2 i w art. 13 odprawa przejściowa powinna w szczególności służyć jako pomoc w okresie pomiędzy wygaśnięciem mandatu i rozpoczęciem nowej aktywności zawodowej. Cel ten nie ma zastosowania w przypadku objęcia innego mandatu lub urzędu publicznego.
- (14) Wobec rozwoju sytuacji w zakresie emerytur w Państwach Członkowskich wydaje się uzasadnione, że były poseł nabywa prawo do emerytury z ukończeniem 63 roku życia. Przepisy art. 14 nie naruszają uprawnień Państw Członkowskich do uwzględnienia emerytury przy wyliczaniu wysokości emerytur zgodnie z wewnętrznym prawem krajowym.
- (15) Przepisy dotyczące rent rodzinnych odpowiadają zasadniczo prawu obowiązującemu we Wspólnocie Europejskiej. Prawo owdowiałego współmałżonka, który ponownie zawarł związek małżeński, opiera się na nowoczesnym rozumowaniu, według którego przysługuje ono na podstawie wniesionego wkładu i nie służy jedynie „zapewnieniu zabezpieczenia materialnego”. Sytuacja, w której owdowiały małżonek „ma zapewnione zabezpieczenie materialne” z tytułu własnych dochodów lub majątku, nie wyklucza tego prawa.

- (16) Postanowienia zawarte w art. 18 są potrzebne, ponieważ Statut nie przewiduje świadczeń ze strony Państw Członkowskich, takich jak zwrot kosztów choroby i pomoc w pokryciu lub dopłata do kosztów ubezpieczenia zdrowotnego. Świadczenia te wypłaca się często również po wygaśnięciu mandatu.
- (17) Przepisy o zwrocie kosztów muszą być zgodne z zasadami, które określił Trybunał Sprawiedliwości w swoim wyroku w sprawie Lorda Bruce ⁽³⁾. Zgodnie z nim Parlament może w uzasadnionych przypadkach dokonywać zwrotu kosztów na podstawie przepisów zryczałtowanych, aby ograniczyć czynności administracyjne związane z systemem, w którym kontroluje się każdy wydatek oddzielnie. Spełnia to wymogi uporządkowanego zarządzania.
- (18) W dniu 28 maja 2003 r. Prezydium Parlamentu zatwierdziło szereg nowych przepisów dotyczących wypłacania posłom zwrotu kosztów i wynagrodzeń wliczanych na podstawie rzeczywistych wydatków, które powinny wejść w życie wraz z tym Statutem.
- (19) Państwa Członkowskie powinny zapewnić pozostanie w mocy przepisów, na mocy których posłowie do Parlamentu Europejskiego, wykonujący swój mandat na terenie swego Państwa Członkowskiego, są traktowani na równi z posłami do parlamentów narodowych. Rozwiązanie tego problemu na płaszczyźnie europejskiej jest niemożliwe ze względu na obowiązujące w Państwach Członkowskich liczne i zróżnicowane przepisy. Bez tego rozwiązania wykonywanie przez posłów do Parlamentu Europejskiego mandatu na terenie Państwa Członkowskiego, w którym zostali wybrani, byłoby poważnie utrudnione lub niemożliwe. Skuteczne wykonywanie mandatu leży również w interesie Państw Członkowskich.
- (20) Uregulowanie art. 25 ust. 1 jest potrzebne, ponieważ w najwyższym stopniu zróżnicowane przepisy krajowe, którym posłowie do tej pory podlegają, uniemożliwiają rozwiązanie na płaszczyźnie europejskiej wszystkich problemów związanych z przejściem ze starego na nowy system europejski. Prawo wyboru, które mają posłowie, wyklucza ograniczenie ich praw lub niedogodności ekonomiczne przy przejściu na ten system. Uregulowanie art. 25 ust. 2 jest konsekwencją decyzji zgodnej z art. 25 ust. 1.
- (21) Kwestii zróżnicowania sytuacji w poszczególnych krajach poświęcono art. 29, który zezwala Państwom Członkowskim na przyjęcie w okresie przejściowym uregulowań odbiegających od niniejszego Statutu. Zróżnicowanie to uzasadnia także daną Państwom Członkowskim możliwość utrzymania równości w traktowaniu posłów do Parlamentu Europejskiego i posłów do parlamentów krajowych,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

TYTUŁ I

PRZEPISY I WARUNKI OGÓLNE WYKONYWANIA OBOWIĄZKÓW POSŁA DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Artykuł 1

Niniejszy Statut ustala przepisy i warunki ogólne wykonywania obowiązków posła do Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 2

1. Posłowie są wolni i niezależni.

⁽³⁾ Orzeczenie Trybunału z dnia 15 września 1981 r., Bruce of Donington/Eric Gordon Aspden, sprawa 208/80, Zb.Orz. 1981, str. 2205.

2. Porozumienia w sprawie złożenia mandatu przed upływem kadencji lub na jej zakończenie są nieważne.

Artykuł 3

1. Posłowie oddają głosy pojedynczo i osobiście. Nie są związani poleceniami ani wskazówkami.
2. Porozumienia w sprawie sposobu wykonywania mandatu są nieważne.

Artykuł 4

Dokumenty i zapisy elektroniczne, które poseł otrzymał, sporządził lub wysłał, nie są traktowane na równi z dokumentami Parlamentu, chyba że zostały złożone zgodnie z Regulaminem.

Artykuł 5

1. Każdy poseł — w ramach prawa inicjatywy Parlamentu — ma prawo złożyć propozycję aktu prawnego Wspólnoty.
2. Parlament określa w Regulaminie warunki korzystania z tego prawa.

Artykuł 6

1. Posłowie mają prawo wglądu do wszelkich akt w posiadaniu Parlamentu.
2. Ustęp 1 nie dotyczy osobistych akt posłów oraz ich dokumentów mających charakter rozliczeń finansowych.
3. Ustęp 1 nie stanowi uszczerbku dla aktów prawnych Unii Europejskiej i porozumień pomiędzy Instytucjami w sprawie dostępu do dokumentów.
4. Parlament określa warunki korzystania z tego prawa.

Artykuł 7

1. Dokumenty Parlamentu tłumaczone są na wszystkie języki urzędowe.
2. Przemówienia tłumaczone są jednocześnie na wszystkie pozostałe języki urzędowe.
3. Parlament określa warunki wykonania postanowień tego artykułu.

Artykuł 8

1. Posłowie mogą łączyć się w grupy polityczne.
2. Parlament określa w Regulaminie warunki korzystania z tego prawa.

Artykuł 9

1. Posłowie mają prawo do odpowiedniego wynagrodzenia zapewniającego im niezależność.
2. Po wygaśnięciu mandatu posłowie mają prawo do odprawy przejściowej i emerytury.
3. Porozumienia o wykorzystaniu wynagrodzenia, odprawy przejściowej i emerytury do celów innych niż prywatne są nieważne.
4. Rodzinom zmarłych posłów lub byłych posłów przysługuje renta rodzinna.

Artykuł 10

Wynagrodzenie wynosi 38,5 % poborów podstawowych sędziego Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 11

Od wynagrodzenia odlicza się wynagrodzenie, które poseł otrzymuje z tytułu sprawowania mandatu w innym parlamencie.

Artykuł 12

1. Wynagrodzenie, o którym mowa w art. 9, podlega podatkowi wspólnotowemu na tych samych warunkach, jakie określono na podstawie art. 13 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot dla urzędników i innych pracowników Wspólnot Europejskich.
2. Nie stosuje się ulg z tytułu kosztów zawodowych lub osobistych, jak też dodatku rodzinnego i pomocy socjalnej przewidzianych w art. 3 ust. 2, 3 i 4 rozporządzenia Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 260/68 z dnia 29 lutego 1968 r. ustanawiające warunki i procedurę stosowania podatku na rzecz Wspólnot Europejskich⁽⁴⁾.
3. Ustęp 1 nie ogranicza prawa Państw Członkowskich do stosowania krajowych przepisów podatkowych do wynagrodzeń, pod warunkiem, że nie będzie miała miejsca żadna forma podwójnego opodatkowania.
4. Państwa Członkowskie mają prawo uwzględnić wynagrodzenie przy ustalaniu stopy opodatkowania innych dochodów.
5. Artykuł ten stosuje się również do odpraw przejściowych, emerytur i rent rodzinnych określonych w art. 13, 14, 15 i 17.
6. Świadczenia wymienione w art. 18, 19 i 20 oraz wpłaty na fundusz emerytalny wymieniony w art. 27 nie podlegają opodatkowaniu.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 56 z 4.3.1968, str. 8. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 723/2004 (Dz.U. L 124 z 27.4.2004, str. 1).

Artykuł 13

1. Po wygaśnięciu mandatu posłowie mają prawo do odprawy przejściowej w wysokości wynagrodzenia wymienionego w art. 10.
2. Prawo to przysługuje przez okres jednego miesiąca za każdy rok sprawowania mandatu, jednak nie krócej niż 6 i nie dłużej niż 24 miesiące.
3. Prawo to nie przysługuje w przypadku objęcia mandatu w innym parlamencie lub objęcia urzędu publicznego.
4. W przypadku śmierci odprawę przejściową wypłaca się po raz ostatni za miesiąc, w którym nastąpił zgon byłego posła.

Artykuł 14

1. Po ukończeniu 63 roku życia byli posłowie mają prawo do emerytury.
2. Emerytura wynosi 3,5 % wynagrodzenia wymienionego w art. 10 za każdy rok sprawowania mandatu i 1/12 tej kwoty za każdy następny pełen miesiąc, jednak łącznie nie więcej niż 70 %.
3. Prawo do emerytury istnieje niezależnie od innych emerytur.
4. Artykuł 11 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 15

1. W przypadku inwalidztwa, które wystąpiło podczas sprawowania mandatu, posłowie mają prawo do renty inwalidzkiej.
2. Artykuł 14 ust. 2 stosuje się odpowiednio. Wysokość renty wynosi jednak nie mniej niż 35 % wynagrodzenia wymienionego w art. 10.
3. Prawo to powstaje w momencie złożenia mandatu.
4. Parlament określa warunki korzystania z tego prawa.
5. Artykuł 11 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 16

Były poseł, mający jednocześnie prawo do odprawy przejściowej wymienionej w art. 13 i świadczenia wymienionego w art. 14 lub 15, sam decyduje, z którego prawa chce skorzystać.

Artykuł 17

1. Współmałżonek i dzieci pozostające na utrzymaniu posła lub byłego posła, który w chwili śmierci uprawniony był lub byłby w przyszłości do emerytury wymienionej w art. 14 lub 15, mają prawo do renty rodzinnej.

2. Łączna kwota renty rodzinnej nie może przewyższać emerytury, do której poseł byłby uprawniony po upływie kadencji lub która przysługiwała bądź przysługiwałaby byłemu posłowi.
3. Pozostały przy życiu współmałżonek otrzymuje 60 % kwoty wymienionej w ust. 2, jednak nie mniej niż 30 % wynagrodzenia, o którym mowa w art. 10. Ponowne zawarcie związku małżeńskiego nie pozbawia tego prawa. Prawo to nie przysługuje w przypadku gdy okoliczności konkretnego przypadku nie pozostawiają żadnych uzasadnionych wątpliwości, iż związek małżeński został zawarty jedynie z myślą o rencie rodzinnej.
4. Dziecko pozostające na utrzymaniu otrzymuje 20 % kwoty, o której mowa w ust. 2.
5. W razie konieczności maksymalna kwota wypłaty renty rodzinnej jest dzielona pomiędzy współmałżonka i dzieci według proporcji przewidzianych w ust. 3 i 4.
6. Renta rodzinna wypłacana jest od pierwszego dnia następnego miesiąca po zgonie.
7. W przypadku zgonu współmałżonka prawo to wygasa z końcem miesiąca, w którym nastąpił zgon.
8. Prawo dziecka wygasa z końcem miesiąca, w którym ukończyło ono 21 rok życia. Dzieciom pobierającym naukę prawo to przysługuje nadal, jednak nie dłużej niż do ostatniego dnia miesiąca, w którym dziecko ukończyło 25 rok życia. Prawo to przysługuje nadal, jeśli dziecko z powodu choroby lub kalectwa nie jest w stanie samodzielnie zapewnić sobie środków utrzymania.
9. Partnerzy z uznanych w Państwach Członkowskich związków partnerskich mają równe prawa.
10. Parlament określa warunki korzystania z tego prawa.

Artykuł 18

1. Posłom oraz byłym posłom otrzymującym świadczenia emerytalne, jak też uprawnionym do świadczeń rodzinom zmarłych posłów przysługuje zwrot 2/3 kosztów poniesionych w związku z chorobą, ciążą i urodzeniem dziecka.
2. Parlament określa warunki korzystania z tego prawa.

Artykuł 19

1. Posłom przysługuje ubezpieczenie od ryzyka związanego z wykonywaniem mandatu.
2. Parlament określa warunki korzystania z tego prawa. Posłowie płacą 1/3 składki ubezpieczeniowej.

Artykuł 20

1. Posłom przysługuje zwrot kosztów związanych z wykonywaniem mandatu.
2. Parlament pokrywa faktycznie poniesione koszty podróży pomiędzy miejscami pracy i innych podróży służbowych.
3. Pozostałe wydatki związane z wykonywaniem mandatu mogą być zwracane według stawek zryczałtowanych.

4. Parlament określa warunki korzystania z tego prawa.
5. Artykuł 9 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 21

1. Posłowie mają prawo do pomocy osobistych współpracowników, których sami sobie dobierają.
2. Parlament ponosi faktyczne koszty ich zatrudnienia.
3. Parlament określa warunki korzystania z tego prawa.

Artykuł 22

1. Posłowie mają prawo do korzystania z biur, urządzeń telekomunikacyjnych i samochodów służbowych Parlamentu.
2. Parlament określa warunki korzystania z tego prawa.

Artykuł 23

1. Wszelkich płatności dokonuje się z budżetu Unii Europejskiej.
2. Płatności należne zgodnie z art. 10, 13, 14, 15 i 17 dokonywane są co miesiąc w euro lub, jako możliwość wyboru przez posła, w walucie tego Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się jego/jej miejsce stałego zamieszkania. Parlament określa warunki dokonywania płatności.

Artykuł 24

Przepisy wykonawcze do niniejszego Statutu wchodzi w życie po opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

TYTUŁ II

POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE

Artykuł 25

1. Posłowie, którzy byli już członkami Parlamentu przed wejściem w życie niniejszego Statutu i zostali ponownie wybrani, mogą w zakresie wynagrodzenia, odprawy przejściowej i poszczególnych rent pozostać przez cały okres działalności poselskiej przy obecnym systemie krajowym.
2. Płatności tych dokonuje się z budżetu Państwa Członkowskiego.

Artykuł 26

1. Posłowie, którzy zgodnie z art. 25 ust. 1 decydują się pozostać przy systemie krajowym, informują pisemnie o tej decyzji przewodniczącego Parlamentu Europejskiego w ciągu 30 dni od daty wejścia w życie niniejszego Statutu.

2. Podjęta decyzja jest ostateczna i nieodwozalna.
3. W przypadku niedostarczenia wspomnianej decyzji w przewidzianym terminie obowiązują postanowienia niniejszego Statutu.

Artykuł 27

1. Ustanowiony przez Parlament Europejski dobrowolny fundusz emerytalny, w związku z którym posłowie i byli posłowie nabyli już prawa lub są w trakcie ich nabywania, będzie nadal utrzymany dla tych posłów po wejściu w życie niniejszego Statutu.
2. Nabyte prawa i uprawnienia pozostają w pełni w mocy. Parlament może ustalić zasady i warunki nabywania nowych praw.
3. Posłowie, którzy otrzymują wynagrodzenie zgodnie z art. 10, nie mogą nabywać nowych praw i uprawnień w uzupełniającym funduszu emerytalnym.
4. Posłowie wybrani po raz pierwszy po wejściu w życie niniejszego Statutu nie mogą korzystać z tego funduszu.
5. Artykuł 9 ust. 3 oraz art. 14 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 28

1. Uprawnienia do świadczeń emerytalnych nabyte przez posłów na mocy uregulowań poszczególnych Państw Członkowskich do momentu wejścia w życie niniejszego Statutu pozostają w pełni w mocy.
2. Jeżeli okresy wykonywania mandatu w Parlamencie Europejskim lub w parlamencie narodowym według przepisów krajowych nie wystarczają do nabycia prawa do świadczeń emerytalnych, są one uwzględniane przy wyliczaniu świadczeń emerytalnych na podstawie niniejszego Statutu. Parlament może zawierać z właściwymi organami Państw Członkowskich porozumienia dotyczące przeniesienia praw nabytych.

Artykuł 29

1. Państwa Członkowskie mają prawo wprowadzić dla posłów wybranych w ich krajach uregulowania odbiegające od postanowień niniejszego Statutu w zakresie wynagrodzeń, odpraw przejściowych, świadczeń emerytalnych i rent rodzinnych na okres przejściowy, który nie może przekraczać czasu trwania dwóch kadencji Parlamentu Europejskiego.
2. Uregulowania te dają posłom prawa przynajmniej równe prawom posłów do odpowiednich parlamentów narodowych.
3. Płatności tych dokonuje się z budżetu odpowiedniego Państwa Członkowskiego.
4. Uregulowania te nie mają wpływu na prawa posłów wynikające z art. 18 do 22 niniejszego Statutu.

TYTUŁ III

POSTANOWIENIA KOŃCOWE*Artykuł 30*

Niniejszy Statut wchodzi w życie pierwszego dnia rozpoczynającej się w 2009 r. kadencji Parlamentu Europejskiego.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 28 września 2005 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BORRELL FONTELLES
Przewodniczący
